

VANTAAN RATIKKA

VIESTINTÄ- JA VUOROVAIKUTUSSUUNNITELMA 2022–2023

Sisällys

Sisällys	1
1. Johdanto	2
2. Viestinnän ja vuorovaikutuksen tavoitteet	3
Periaatteet ja tavoitteet	3
Pääteemat ja -viestit.....	3
3. Sidosryhmät ja keinot	5
Ulkoinen viestintä ja vuorovaikutus.....	6
Sisäinen viestintä ja vuorovaikutus.....	8
Viestinnän ja vuorovaikutuksen tyyli ja ilme	9
4. Vuosittaiset toimenpiteet.....	10
Vuosi 2020.....	11
Vuodet 2021–2023	12
5. Vastuut ja resurssit	14
Budjetti.....	14
Vaikuttavuus ja seuranta.....	15

1. Johdanto

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys, joka yhdistää Hakunilan ja Länsimäen seudut raideliikenneverkkoon. Se myös luo sujuvan poikittaisyhteyden Tikkurilan, Aviapoliksen ja Helsinki-Vantaan lentoaseman välille. Pikaraitiotienä se mahdollistaa Vantaan kaupunkirakenteen kehittämisen uudella tavalla, kun se sitoo alueita tehokkaan joukkoliikenteen piiriin ja vahvemmin osaksi seudun kaupunkikeskusten verkostoa.

Vantaan ratikka siis jatkaa Kehäradan aloittamaa menestystarinaa, jossa Vantaan alueita kytketään tiiviimmin yhteen, liikkumisen palvelutasoa parannetaan ja kaupungin kasvu mahdollistetaan kestävästi joukkoliikenteen varteen. Ratikka kirittää Vantaan veto- ja elinvoimaa, luo hyvinvointia houkuttelemalla uusia asuntoja, työpaikkoja ja palveluja sekä tukee segregaatian ehkäisyä parantamalla asuinalueiden saavutettavuutta ja palvelutasoa.

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019, että Vantaan ratikan suunnittelua jatketaan yleissuunnitelman pohjalta. Jatkosuunnitteluvaiheessa laaditaan ratikan rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat, asemakaavat sekä reitin varren kaupunkikehitystä ohjaava kaavarunko. Suunnittelu toteutetaan vuosien 2020–2023 aikana. Tämänhetkisen aikataulun mukaan kaupunginvaltuusto päättää ratikan rakentamisesta vuonna 2023.

Tässä suunnitelmassa kerromme, millaisin periaattein toteutamme Vantaan ratikan viestintää ja vuorovaikutusta jatkosuunnitteluvaiheen aikana. Käymme läpi keskeiset tavoitteemme, keinomme ja sidosryhmämme sekä vastuualueemme. Lisäksi kerromme, millaisin resurssein työtä teemme ja miten seuraamme työn vaikuttavuutta.

Vuonna 2020 laadittu viestintäsuunnitelma on päivitetty 2.3.2023 vastaamaan suunnittelun edetessä vakiintuneita käytäntöjä.

Vantaalla 2.3.2023

Vuorovaikutusasiantuntija

Tiina Hulkko

Hankejohtaja

Milja Inkeroinen

Milla Hamari

Viestintäpäällikkö

2. Viestinnän ja vuorovaikutuksen tavoitteet

Periaatteet ja tavoitteet

Vantaan ratikan viestinnän ja vuorovaikutuksen päätavoitteena on tarjota vantaalaisille asukkaille ja toimijoille sekä muille hankkeen sidosryhmille riittävästi ajankohtaista tietoa ratikan suunnittelun etenemisestä ja vaikutuksista kaupungin alueilla. Toteutamme tavoitetta useita viestintäkanavia hyödyntäen. Vuorovaikutuksessa panostamme monipuolisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien tarjoamiseen. Lisäksi teemme hanketta ja sen hyötyjä yleisesti tunnetuiksi ja luomme sille myönteistä odotusarvoa.

Vantaan kaupungin arvoja ovat avoimuus, rohkeus, vastuullisuus ja yhteisöllisyys. Vantaan ratikan viestinnässä ne näkyvät avoimena tiedon jakamisena ja vuorovaikutuksessa yhteisen keskustelun ja luottamuksen rakentamisena. Työtämme ohjaavat valtuustostrategian tavoitteet. Viestinnässä huomioimme kaupungin yleiset viestinnän toimintaperiaatteet, joista tärkein on läpinäkyvyys: pyrimme avoimeen viestintään oikeista asioista oikeaan aikaan.

Osana kaupungin toimintaa Vantaan ratikan viestintää ja vuorovaikutusta ohjaavat julkista sektorin palveluntarjontaa koskevat lait ja asetukset. Yksi niistä on 1.4.2019 voimaan tullut digipalvelulaki, jonka asettaa digitaaliselle ja sähköiselle viestinnälle ja vuorovaikutukselle vaatimuksia niiden saavutettavuudesta. Osana kaupungin saavutettavuustyötä huomioimme nämä vaatimukset (WCAG 2.1, A- ja AA-tasot), jotka käytännön tasolla tarkoittavat esimerkiksi Vantaan ratikan verkkosivujen ja niillä jaettavien materiaalien muotoilua saavutettavaan muotoon.

Pääteemat ja -viestit

Perustamme Vantaan ratikan viestinnän ja vuorovaikutuksen neljän pääteeman ympärille.

Kuva 1. Vantaan ratikan viestinnän ja vuorovaikutuksen pääteemat.

Vantaan vetovoima ja kaupungin kehittäminen -teemalla keskitymme ratikan hyötyihin Vantaan kaupunkikehitykselle ja vetovoimalle. Niitä ovat muun muassa reitin varrelle syntyvät investoinnit sekä pysäkkien ympärille kehittyvät kaupunkiympäristöt. Lisäksi nykyiset kaupunkikeskukset uudistuvat ja kehittyvät ratikan myötä. Ratikka on kaupunkikehityshanke, joka valtuustostrategian mukaisesti ohjaa kaupungin kasvua joukkoliikenneyhteyksien varten sekä olemassa olevan kaupunkirakenteen sisään.

Liikkumisen helppous ja saavutettavuus -teeman avulla kerromme ratikan tuomista hyödyistä vantaalaisten arjen liikkumiseen ja saavutettavuuteen. Busseihin ja kaupunkiraitiovaunuihin verrattuna Vantaan ratikka on sujuva, nopea ja täsmällinen kulkuväline. Sen matkustusmukavuus ja esteettömyys ovat korkealla tasolla. Ratikka sitoo niin kevyen liikenteen, joukkoliikenteen kuin kaukoliikenteenkin muotoja yhteen, jolloin matkustajille avautuu sujuvampia matkaketjuja eri tarpeisiin. Ratikka on osa pääkaupunkiseudun julkista liikennettä ja kehittyvää pikaraitiotieverkostoa.

Alueellinen hyvinvointi ja työllisyys –teema tarkastelemme sitä myönteistä kehitystä ja elinvoimaa, jota Vantaan ratikka luo reittinsä varrelle ja koko Vantaalle. Esimerkiksi segregaaation näkökulmasta se tasoittaa asuinalueiden välisiä eroja houkuttelemalla uusia palveluja sekä työpaikka- ja asuntorakentamista. Kehäradan tavoin piristynyt kaupunkikehitys

parantaa myös alueiden viihtyisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Lisäksi hanke työllistää ja luo taloudellista toimeliaisuutta niin suoraan kuin välillisesti.

Ympäristöystävällisyys ja hiilineutraali kaupunki -teemalla viittaamme ratikan mahdollistamaan ekologiseen liikkumiseen ja autottomampaan elämäntapaan. Osana Vantaan resurssiviisauden tiekarttaa ja kaupungin tavoitetta olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä, ratikka vähentää liikenteen päästöjä ja haittoja luonnolle. Kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä yhdistämällä se luo vähähiilisiä matkaketjuja. Kaupunkikehityksen osalta kasvun ohjaaminen joukkoliikenteen varrelle vähentää tarvetta yksityisautoilulle ja suojelee viher- ja virkistysalueita. Näin ne säilyvät myös hiilipäästöjen sitomista varten. Ratikan suunnittelussa etsitään myös aktiivisesti keinoja pienentää rakentamisen hiilijalanjälkeä.

Vantaan ratikan pääviesti on **”Kasvu kulkee kiskoilla”**. Sillä viittaamme kaupungin kestävään kasvuun raideyhteyksien avulla, joka on ollut Vantaan tarina jo pääradasta lähtien. Kehäradan jälkeen ratikka laajentaa tarinaa ison harppauksen eteenpäin.

3. Sidosryhmät ja keinot

Perustamme Vantaan ratikan viestinnän ja vuorovaikutuksen monien eri kanavien ja keinojen hyödyntämiselle sekä eri sidosryhmien huomioimiselle. Hanke kattaa useita, sekä ulkoisia että sisäisiä sidosryhmiä, joiden viestintä- ja vuorovaikutustarpeet ja tavoittamisen keinot eroavat paikoin toisistaan. Yleisen viestinnän ja vuorovaikutuksen rinnalla teemme kohdennettuja toimenpiteitä tietyn sidosryhmän tavoittamiseksi.

Ulkoisen viestintä ja vuorovaikutus

Kuva 2. Ulkoisen viestinnän ja vuorovaikutuksen sidosryhmät.

Ulkoisella viestinnällä ja vuorovaikutuksella haluamme ensisijaisesti tavoittaa kaupungin asukkaita ja asukastoimijoita, kiinteistön- ja maanomistajia sekä hankkeesta kiinnostuneita kiinteistö- ja rakennusalan toimijoita. Pääkanavamme ja -keinomme, kuten verkkosivut ja tiedotteet, suunnittelemme ensisijaisesti heitä ajatellen. Kohdennamme heille tarvittaessa myös erityisiä toimenpiteitä, kuten vuorovaikutustilaisuuksia ja viestintäkampanjoita.

Muita yrityksiä ja palveluntuottajia huomioimme muun muassa niin, että etsimme heidän kanssaan mahdollisia yhteistyön alustoja. Tässä toimimme yhdessä muun muassa kaupungin elinkeinopalvelujen kanssa. Paikallisia yhdistyksiä ja järjestöjä informoimme yleisen viestinnän ja vuorovaikutuksen kautta, mutta tarvittaessa myös kohdennetuvin viestein. Median kanssa teemme aktiivista yhteistyötä.

Muiden suomalaisten ratikkakaupunkien, kuten Tampereen ja Helsingin kanssa, pidämme tiiviisti yhteyttä suunnittelutyön eri vaiheissa. Pidämme yhteisiä kokouksia ja tapaamisia sekä järjestämme tarvittavia tilaisuuksia ja vierailuja. Olemme myös esillä tarpeellisissa alan tapahtumissa ja julkaisuissa, sekä Suomessa että maailmalla. Lisäksi etsimme suunnittelijoiden kanssa mahdollisuuksia yhteistyöhön opiskelijoiden ja oppilaitosten kanssa.

Ulkoisen viestintämme perusta on sähköisessä viestinnässä (verkkosivut, sosiaalinen media, tiedotteet, uutiskirje), joka tavoittaa tehokkaimmin laajan yleisön. Sen ytimenä pidämme Vantaan ratikan verkkosivuja (vantaa.fi/ratikka), joille kokoamme ajankohtaiset uutiset, tiedotteet sekä keskeiset tiedot ja aineistot hankkeen etenemisestä. Verkkosivuviestintää täydennämme ratikan sosiaalisen median kanavilla Facebookissa, Instagramissa ja

Twitterissä (@vantaanratikka). Tarpeen tullen jaamme ratikkaan liittyvää sisältöä myös Vantaan kaupungin yleisissä sekä kaupunkiympäristön toimialan somekanavissa.

Julkaisemme ratikalle oman sähköisen uutiskirjeen, jonka sidosryhmät voivat tilata sähköpostitse. Kokoamme siihen ajankohtaisia uutisia suunnittelutyön etenemisestä sekä tietoa mahdollisista osallistumis- ja vuorovaikutusmahdollisuuksista. Toimitamme myös pieniä uutiskoosteita kaupungin alueellisiin uutiskirjeisiin.

Sähköisten kanavien rinnalla viestimme myös muilla keinoilla. Pääasiassa printtimediaa käyttäviä palvelemme paikallisiin sanomalehtiin sekä kaupungin Asukaslehteen lähettämillämme tiedotteilla, ilmoituksilla ja jutuilla. Näitä täydennämme tarvittaessa postitettavilla kirjeillä ja tiedotteilla.

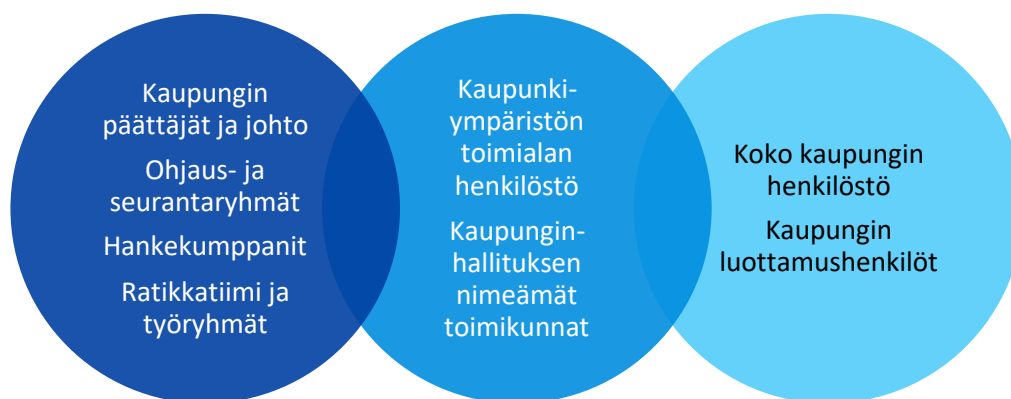
Ulkoisille sidosryhmille tarjottavat vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuudet kokoamme Osallistuva Vantaa --alustalle (osallistuvavantaa.fi) tehtyyn Vantaan ratikka -osioon. Sen kautta voimme viestiä ratikan ajankohtaisista, tulevista ja menneistä osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista sekä kerätä tietoa suunnittelutyön tueksi esimerkiksi kyselyiden avulla. Lisäksi kokoamme alustalle osallistumis- ja vuorovaikutustoimien tuloksia ja vaikutuksia.

Ratikan kevät- ja syysinfot ovat vakiintuneet hankkeen keskeisimmiksi yleisötilaisuuksiksi. Tilaisuudet järjestetään hybridinä: kuulolle voi tulla paikan päälle, seurata tilaisuutta verkon välityksellä tai jälkikäteen tallenteena. Tämän lisäksi hankkeen suunnitelmia ja aineistoja esitellään eri tilaisuuksissa ja tapahtumissa sekä Vantaa-infoissa eri kohderyhmien tarpeiden mukaan. Tällaisia tilaisuuksia ovat mm. vuotuinen ratikan kaupunkikehitysiltapäivä rakennuttajille ja kiinteistökehittäjille, mukanaolo Vantaan yrittäjien aamukahveilla tai pientaloalueiden asukkaille järjestetyt tilaisuudet. Hyödynnämme mahdollisuuksien mukaan erilaisia visuaalisen viestinnän ja vuorovaikutuksen keinoja, kuten kuva-, kartta- ja videomateriaaleja.

Tavoitteena on, että ratikka näkyy vuosittain kaupunkitapahtumissa eri puolilla ratikan tulevaa reittiä. Koronavirustilanne pitkitti tämän tavoitteen toteutumista, mutta keväällä 2022 Ratikka goes Hakunila –tilaisuus toteutettiin osana Mahdollisuuksien Tori –tapahtumaa. Tapahtuman ratikkaständillä oli tarjolla tietoa ja oheisohjelmaa. Keskeinen kumppanimme tapahtumien järjestämisessä on kaupungin kulttuuripalvelut.

Lisäksi sidosryhmillä ja asukkailla on mahdollisuus käydä henkilökohtaista keskustelua suunnittelutyöstä suunnittelijoiden kanssa. Tätä toteutamme hankesähköpostin ja puhelinaikojen avulla.

Sisäinen viestintä ja vuorovaikutus

Kuva 3. Sisäisen viestinnän ja vuorovaikutuksen sidosryhmät.

Mittava ratikkahanke edellyttää onnistuakseen suunnitelmallista ja avointa viestintää myös organisaation sisällä. Suunnittelutyötä tehdään ratikkatiimillä, joka toimii erilaisissa työryhmissä, minkä lisäksi hanketta ohjataan ja seurataan kaupungin ylimmän johdon ja kaupunginhallituksen asettamien seurantaryhmien toimesta.

Kaupungin päättäjille ja johdolle hankkeen etenemisestä raportoidaan seurantaryhmissä sekä osana kaupunkiympäristön toimialan vuosiraportointia ja osavuosikatsauksia. Kaupunginjohtaja toimii puheenjohtajana kaupunkitasoisessa seurantaryhmässä, jossa ratikkahankkeen etenemisestä viestitään myös hankkeen keskeisille kumppaneille eli Helsingin kaupungille, Väylävirastolle, Uudenmaan ELY-keskukselle, Finavialle sekä Helsingin seudun liikenteelle (HSL).

Tietoa suunnittelun etenemisestä välitetään koko kaupungin henkilöstölle puolivuositain henkilöstöinfoissa. Tämän lisäksi viestimme kaupungin intranetin ja sisäisten uutiskoosteiden välityksellä. Tallenteet ja materiaalit henkilöstötilaisuuksista löytyvät kaupungin intranetistä. Ratikan kuvia ja havainnollistamismateriaalia löytyy Vantaan kaupungin aineistopankista.

Viestinnän ja vuorovaikutuksen tyyli ja ilme

Vantaan ratikan viestintä ja vuorovaikutus on sekä kerronnaltaan että visuaaliselta ilmeeltään Vantaan kaupungin brändin alainen.

Kerronnalliselta tyyliltään ratikka noudattaa brändin ihmisläheisyyttä ja henkilökohtaisuutta, rentoutta ja epämuodollisuutta sekä suoruutta ja ytimekkyyttä. Kerronta pyritään muotoilemaan helposti lähestyttäväksi, ymmärrettäväksi, selkeäksi ja tiiviiksi. Olennaisena osana mukana kulkevat myös saavutettavuusvaatimukset, jotta mahdollisimman moni pystyy seuraamaan Vantaan ratikan viestintää ja vuorovaikutusta.

Vantaan ratikan visuaalinen ilme kiteytyy sille tehtyyn tunnukseen, joka perustuu kaupungin päätunnukseen. Tunnuksen liikemerkkiosan muodostavat kaksi abstraktia muotoa. Niiden liikesuunta on eteenpäin ja tulevaisuuteen kulkeva. Ratikka yhdistää kaupungin – kaksi keskenään kontrastista sävyä yhdistyvät muotojen kärjissä. Värimaailmassa käytetään samoja turkoosin ja keltaisen sävyjä kuin kaupungin muussakin viestinnässä. Tunnuksen lisäksi tai sijasta voidaan myös käyttää kaupungin päätunnusta. Myös typografialtaan Vantaan ratikka noudattaa kaupungin brändiä.

Kuva 4. Vantaan ratikan tunnus.

Ensimmäinen ratikan tunnus oli sinisen, valkoisen ja keltaisen sävyinen ja muuntui abstraktimmaksi vuoden 2021 keväällä.

Kuva 5. Vantaan ratikan ensimmäinen tunnus.

4. Vuosittaiset toimenpiteet

Ratikan viestinnän ja vuorovaikutuksen toimenpiteet tarkennetaan vuosittain. Vuosittaisissa toimenpiteissä huomioidaan hankkeen yleisen viestinnän ja vuorovaikutuksen lisäksi suunnittelutyön eri tasot ja vaiheet. Tavoiteaikatauluna on, että ratikan asemakaavaehdotukset ja katu- puistosuunnitelmaehdotukset asetetaan nähtäville vaiheittain yhtä aikaa vuoden 2024 alkuun mennessä. Suunnitelmaehdotuksia esitellään verkossa sekä mahdollisuuksien mukaan erilaisissa tilaisuuksissa. Nähtävillä olon aikana on mahdollista jättää muistutus. Kaavarunkoluonnos on ollut nähtävillä kesäkuun 2022 aikana ja vuoden 2023 alkupuolella valtuusto päättää kaavarunkoehdotuksen hyväksymisestä.

Viestinnän ja vuorovaikutuksen toimenpiteisiin on vaikuttanut vuoden 2020 keväällä alkanut koronapandemia, minkä vuoksi tilaisuuksia pidettiin pääsääntöisesti etänä. Kuitenkin tilaisuuksia on pyritty järjestämään kevään 2021 jälkeen tilanteen helpotettua hybriditilaisuuksina, joihin on voinut osallistua myös verkon välityksellä.

Viestintä ja vuorovaikutus eri suunnittelutasoilla

Ratikan suunnittelua on toteutettu kolmella eri suunnittelutasolla yhtäaikaaisesti. Ratikan suunnittelu on edennyt yhtä aikaa kaavarungon, asemakaavojen ja katu- ja puistosuunnittelun tasoilla. Asukkaat ovat voineet vaikuttaa ratikan suunnitteluun jättämällä mielipiteitä tai muistutuksia:

- Katu- ja puistosuunnitelma luonnosten esittelyssä
- Katusuunnitelmaehdotusten nähtävillä olo
- Asemakaavojen valmisteluaineistojen esittelyssä
- Asemakaavaehdotusten nähtävillä olo
- Ratikan kaavarunkoluonnoksen nähtävillä olo

Miten voin vaikuttaa ja osallistua ratikan suunnitteluun?

Kuva 6. Vantaan ratikan ensimmäinen tunnus.

Vuosi 2020

Vuonna 2020 viestinnän ja vuorovaikutuksen toimenpiteissämme korostui jatkosuunnittelun käynnistyminen. Ratikkatiimin työn alkamisesta viestittiin Vantaan asukaslehdessä, ratikan verkkosivuilla ja alueellisissa uutiskirjeissä.

Jatkosuunnittelun käynnistyminen oli myös vuorovaikutuksen teema, ja vierailimme keskeisissä kaupunginhallituksen nimeämissä toimikunnissa, kuten Aviapolis-Tikkurila-Hakunilan alueellisessa kehittämistoimikunnassa, nuorisovaltuustossa, vammais- ja vanhusneuvostoissa sekä Svenska kommitténissa.

Ratikkahanke oli mukana kaupungin, Ramboll Finlandin ja Väyläviraston järjestämässä 72 tunnin liikennehaasteessa. Hankkeen verkkosivua kehitettiin ja tiedot tulevista osallistumis- ja vuorovaikutusmahdollisuuksista koottiin sähköiselle Osallistuvavantaa.fi -alustalle. Lisäksi perustimme hankkeen omat sosiaalisen median kanavat Facebookiin ja Instagramiin.

Vuonna 2020 ratikan suunnittelu alkoi ratikan kaavarungon ja asemakaavoituksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla, joka toimii samalla katu- ja puistosuunnitelmien aloitusilmoituksena. Se lähetettiin ratikkareittiin rajautuville kiinteistönomistajille ja asetettiin nähtäville sekä hankkeen että kaupungin kaavoituksen ja maankäytön verkkosivulle (vantaa.fi/ajankohtaiset/kaavat). Suunnitelman julkaisun jälkeen järjestimme neljä alueellista yleisötilaisuutta (Aviapolis, Hakunila, Länsimäki ja Tikkurila) 8.10.-17.10.2020 välisenä aikana. Koronarajoitusten vuoksi ne toteutettiin verkkototeutuksena. Osana katu- ja puistosuunnittelua toteutettiin myös kysely liittyen ratikan varren katutilan ja taiteen suunnitteluun.

Vuodet 2021–2023

Ratikan kaavarunko, asemakaavat sekä katu- ja puistosuunnitelmat laaditaan vaiheittain. Kaavarunkoluonnos oli nähtävillä kesäkuun 2022 aikana ja siitä sai jättää mielipiteitä. Kaavarunkoluonnosta esiteltiin. Millainen on ratikkakaupunki -asukastilaisuuksissa, ja tilaisuuksia markkinoitiin videokampanjan avulla. Lisäksi asukkaita kutsuttiin vaikuttamaan kaavarunkoluonnokseen kaavarunkoalueelle ja Helsingin Mellunmäen alueelle kotiin postitetun kutsun avulla. Suunnittelussa huomioitiin saadut mielipiteet ja asukkaiden toiveet osallisuus- ja arviointisuunnitelmasta, asukaskyselyistä ja kaavarunkoluonnoksesta. Kaavarunkotyön tueksi pidettiin työpajoja syksyllä 2021 ja tehtiin laaja liikkumisen verkkokysely ja katu- ja taidekysely osallistuvavantaa.fi-alustalla. Kyselyissä kartoitettiin ratikan vaikutusta lähiympäristöön, arkeen sekä liikkumista ratikalla. Kyselyjen ja selvitysten vastauksista koottiin Asukkaiden toiveet ratikkakaupungista- raportti ([Ratikan selvityksiä ja aineistoja](#)). Lisäksi kiinteistönomistajien ja vantaalaisten lasten ja nuorten mielipiteitä kartoitettiin erikseen. Lapsille ja nuorille tehtiin Seppo.io -pelialustalle ratikan suunnittelupeli, jossa lapset ja nuoret pääsivät tutustumaan suunnitteluun sekä kertomaan ajatuksia omasta lähiympäristöstään ja ratikasta.

Asemakaavat ja katu- ja puistosuunnitelmat

Asemakaavat valmistellaan vaiheittain selvitysten, mielipiteiden ja vaikutusten arviointien pohjalta ja yhteensovitetaan ratikan katu- ja puistosuunnittelun kanssa. Ratikan suunnittelussa katu- ja puistosuunnitelmat ja asemakaavat nivoutuvat vahvasti yhteen, joten

vuorovaikutukseen asukkaiden ja maanomistajien kanssa on haluttu panostaa etenkin luonnosvaiheessa.

Vuosien 2021–2022 aikana esiteltiin kaikki ratikan katu- ja puistosuunnitelmaluonnokset verkossa. Luonnoksien esittelyä varten tehtiin asukkaille yleisesittelyvideoita, havainnollistamisvideoita ja suunnitelman sisältöä selostavia videoita avaamaan suunnitelmien sisältöä ja helpottamaan mielipiteen jättämistä. Videot julkaistiin Vantaan kaupungin kaupunkiympäristön Youtube-kanavalla ja somekanavissa. Katu- ja puistosuunnitelmaluonnoksiin oli mahdollista jättää mielipiteitä karttakyselyn kautta tai suoraan sähköpostilla. Mielipiteisiin vastattiin vuorovaikutusraporteissa. ([Ratikan selvityksiä ja aineistoja](#))

Asemakaavojen valmisteluaineisto pohjautuu ratikan katu- ja puistosuunnitelmaluonnoksiin. Asemakaavojen valmisteluaineistosta sekä, katu- ja puistosuunnitelmaluonnoksista sekä asemakaavojen ja niitä vastaavien katu- ja puistosuunnitelmaehdotusten nähtävillä olosta on lähetetty kirjeet maanomistajille. Kaikilla asukkailla on ollut mahdollisuus jättää mielipiteitä asemakaavojen valmisteluaineistosta ja muistutuksia asemakaavaehdotuksista sekä katu- ja puistosuunnitelmaehdotuksista.

Vuoden 2022 ja 2023 aikana järjestettiin erillisiä asukastilaisuuksia ratikan reitin pientaloalueilla. (Kuusikko, Vaarala, Viertola, Hakunila, Hakkila, Rajakylä). Tilaisuuksissa esiteltiin tarkemmin alueen asemakaavoja ja katu- ja puistosuunnitelmia ja suunnittelijat olivat paikalla keskustelemassa ja vastaamassa kysymyksiin. Lisäksi syksystä 2021 alkaen on järjestetty syys- ja kevätinfoja asukkaille hybriditilaisuuksina, jotka on striimattu Vantaa-kanavan kautta. Tilaisuuksien tallenteet löytyvät Vantaan kaupunkiympäristön Youtube-kanavalta.

Viestimme suunnittelutyön vaiheista ja etenemisestä aktiivisesti erityisesti ratikan nettisivuilla ja päivitämme säännöllisesti osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia Osallistuva Vantaa alustalle. Vuorovaikutuksen toimenpiteet suunnittelemme kunkin vaiheen tarpeiden mukaisesti hyödyntäen eri kanavia ja keinoja.

Vuonna 2022–2023 valmistaudumme investointipäätökseen ja sen jälkeiseen aikaan.

5. Vastuut ja resurssit

Vantaan kaupungin hallintosäännössä linjataan, että kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa niiden valmistelussa.

Vantaan kaupungin viestinnän toimintaperiaatteen mukaan vastuu hankkeiden ja projektien viestinnästä on hankkeen työntekijöillä, oman toimialan viestijöiden tukemana. Viestinnän suunnittelu kulkee hankesuunnittelun mukana.

Vantaan ratikan suunnittelusta vastaa Vantaan kaupunkiympäristön toimialalla hankejohtajan johtama ratikkatiimi. Ratikkatiimillä on vastuu myös suunnittelun etenemisen viestinnästä ja hankkeeseen liittyvän vuorovaikutuksen järjestämisestä. Ratikkatiimin viestinnän ja vuorovaikutuksen tukena toimii kaupunkiympäristön toimialan viestintä- ja vuorovaikutustiimi (viestintäpäällikkö, vuorovaikutusasiantuntija sekä tiedottaja, jonka työpanos on kokonaisuudessaan hankkeen käytössä).

Ratikkahankkeen etenemistä ohjataan toimialatasoisella ohjausryhmällä, jonka puheenjohtajana toimii kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja. Ohjausryhmä antaa suuntaviivat ratikan viestinnän ja vuorovaikutuksen keskeisiä toimenpiteitä koskien. Viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma on myös annettu tiedoksi ratikkahankkeen kaupunkitasoiselle ja kaupunginhallituksen jäsenistä koostuvalle seurantaryhmälle.

Koska ratikka on yksi kaupungin kärkihankkeista, sen viestintää ja markkinointia tuetaan erikseen sovittavissa toimenpiteissä myös kaupunkistrategian ja johdon toimialalta, joka vastaa kaupungin keskitetyn viestinnän ja markkinoinnin tehtävistä, brändistä sekä viestinnän ja sen välineiden kehittämisestä, ohjauksesta ja käytön tuesta. He myös toimivat kaupunginjohtajan viestintätukena.

Budjetti

Suunnittelemme ja toteutamme jatkosuunnitteluvaiheen viestintää ja vuorovaikutusta kaupungin omana työnä sekä osittain kaupungin viestinnän ja markkinoinnin puitesopimuskumppaneita hyödyntäen. Hankkeen viestintäresurssina toimii tiedottaja. Viestinnän ja vuorovaikutuksen palvelu- ja materiaalihankintoihin on ratikan jatkosuunnittelun budjetista varattu vuosittain 100 000 euroa. Budjettia käytetään etenkin siihen, että asukkaat

saivat mahdollisimman laajasti tietoa hankkeen etenemisestä ja suunnitelmista. Tätä varten hankimme harkiten maksullista näkyvyyttä eri sidosryhmille, esimerkiksi erilaisissa julkaisuissa tai sosiaalisessa mediassa, sekä osallistumme alueellisiin tapahtumiin ratikkatiimillä.

Vaikuttavuus ja seuranta

Seuraamme ratikan viestinnän ja vuorovaikutuksen vaikuttavuutta Vantaan kaupungin käytössä olevilla viestinnän ja vuorovaikutuksen mittareilla.

Viestinnän tavoitettavuutta mittaamme analysoimalla verkkosivujen kävijämääriä Siteimprove-työkalulla sekä seuraamalla sosiaalisen median kanavien seuraajamäärien kehitystä. Julkisuuden määrää ja sävyä arvioimme Vantaan kaupungin käytössä olevalla Meltwater-mediaseurantatyökalulla.

Vuorovaikutuksen osalta seuraamme Osallistuva Vantaa -sivuston kävijämääriä, tilaisuuksien ja tapahtumien osallistujamääriä sekä kyselyjen vastaajamääriä. Keräämme myös säännöllisesti palautetta eri vuorovaikutustoimista, kuten yleisötilaisuuksista ja kyselyistä.

Viestinnän ja vuorovaikutuksen suunniteltujen toimenpiteiden toteutumisesta ja toimien vaikuttavuudesta raportoimme osana ratikkahankkeen raportointia. Viestinnän ja vuorovaikutuksen raportit julkaisemme vuosittain. [\(Ratikan selvityksiä ja aineistoja\)](#) Tarvittaessa koostamme myös tarkempia, esimerkiksi kanava- tai tapahtumakohtaisia raportteja.